

Warszawa, 4 maja 2022 roku

Sprawa: Odpowiedź na petycję

Znak sprawy: DD3.056.11.2022

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pani

Odpowiedź na petycję

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na petycję z 18 lutego 2022 r.¹, w sprawie zmiany przepisów dotyczących rozliczenia wdów (wdowców) oraz ich dzieci, w związku ze zmianami wprowadzonymi w ustawie PIT² w roku ubiegłym, proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Przedmiot petycji

Przedmiotem petycji jest żądanie zmiany przepisów podatkowych dotyczących rozliczenia wdów (wdowców) oraz ich dzieci, w związku ze zmianami wprowadzonymi ustawą z 29 października 2021 r.³ Żądana zmiana przepisów prawa miałyby polegać na:

1. przywróceniu prawa do kwoty wolnej od podatku dla małoletniego dziecka (lub wdowy/wdowca) do dochodów z tytułu renty rodzinnej, możliwości opodatkowania rodzica będącego wdową lub wdowcem z małoletnim dzieckiem/sierotą, na takich samych zasadach które przysługują małżonkom (wspólne rozliczenie z art. 6 ustawy o PIT),
2. zwolnieniu z opodatkowania podatkiem PIT renty rodzinnej otrzymywanej przez sieroty, na zasadach takich jak zwolnienie z opodatkowania alimentów płaconych dziecku rozwiedzionych rodziców (art. 21 ust. 1 pkt 127 ustawy o PIT),

¹ Wpływ petycji do Ministerstwa Finansów 23 lutego 2022 r.

² Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.), zwana jako „ustawa PIT”.

³ Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2105, z późn. zm.).

3. zrównaniu praw rodziców samotnych będących rodzicem rozwiedzionym oraz owdowiałym skoro przyjmuje się dla nich identyczny sposób opodatkowania.

Stanowisko Ministerstwa Finansów wobec postulatu zawartego w petycji

Ad. 1. i 3.

Ustawa z dnia 29 października 2021 r. wprowadziła do ustawy PIT tzw. ulgę 1 500 zł⁴, która zastąpiła obowiązujące do 31 grudnia 2021 r. preferencyjne opodatkowanie dochodów osób samotnie wychowujących dzieci.

Zmiana ta została odebrana przez te osoby jako rozwiązanie niekorzystne i podatkowo dyskryminujące rodziny niepełne.

Do Ministerstwa Finansów zgłaszano postulaty dotyczące przywrócenia możliwości korzystania z preferencyjnego sposobu opodatkowania przez osoby samotnie wychowujące dzieci. Analogiczny postulat wystosował również Rzecznik Praw Obywatelskich.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, w Ministerstwie Finansów powstał projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw, który realizuje te postulaty.

Projekt ten 22 kwietnia 2022 r. został przyjęty przez Radę Ministrów i przekazany do Sejmu RP.

Przedłożenie rządowe zostało oznaczone drukiem sejmowym nr 2186. W chwili obecnej projekt jest przedmiotem prac parlamentarnych, w ramach których zaproponowane przepisy mogą być jeszcze modyfikowane. Z treścią nowelizacji można zapoznać się na stronie internetowej Sejmu RP pod adresem:

<https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=1F51377B9E4EFF53C125882C005FC552>

Przewiduje ona przywrócenie preferencyjnego opodatkowania dochodów osób samotnie wychowujących dzieci, polegającego na obliczeniu podatku:

- 1) w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy dochodów osoby samotnie wychowującej dzieci – w przypadku gdy przynajmniej jedno z dzieci tej osoby ma orzeczoną niepełnosprawność na podstawie odrębnych przepisów,
- 2) jako iloczyn 1,5 oraz wysokości podatku obliczonego od dochodów osoby samotnie wychowującej dzieci podzielonych przez 1,5 – w pozostałych przypadkach.

Dzięki takiemu sposobowi obliczenia podatku kwota wolna od podatku będzie realizowana dwukrotnie (60 000 zł), analogicznie jak przy wspólnym opodatkowaniu małżonków, w przypadku rodzica/opiekuna wychowującego samotnie przynajmniej jedno dziecko z niepełnosprawnością, a w pozostałych przypadkach nadal preferencyjnie przy uwzględnieniu 1,5 tej kwoty (45 000 zł).

Po wejściu w życie ustawy, podatnicy będą mogli również składać pracodawcom

⁴ Art. 27ea ustawy PIT.

oświadczenie o zamiarze korzystania z preferencyjnego opodatkowania dochodów, co pozwoli na realizowanie dodatkowej kwoty wolnej już w trakcie roku.

Należy również podkreślić, że zmiana ta jest powiązana z inną, polegającą na nowelizacji art. 7 ust. 1 ustawy PIT. Na jej podstawie renty małoletnich dzieci, w tym renty rodzinne nie będą kumulowane z dochodami rodzica. Oznacza to, że świadczenia te będą korzystały z odrębnej kwoty wolnej od podatku wynoszącej 30 000 zł.

Konsekwencją przywrócenia preferencyjnego opodatkowania dochodów osób samotnie wychowujących dzieci jest jednocześnie rezygnacja z tzw. ulgi 1 500 zł.

Dodatkowo Ministerstwo Finansów uprzejmie informuje, że projekt ustawy zawiera również inne korzystne rozwiązania podatkowe dedykowane osobom samotnie wychowującym dzieci oraz ich dzieciom. Do najważniejszych z nich należą:

- ✓ obniżenie stawki podatku dochodowego od osób fizycznych w pierwszym przedziale skali podatkowej z 17% do 12% przy jednoczesnym utrzymaniu progu dochodowego w skali podatkowej na poziomie 120 000 zł oraz kwoty wolnej od podatku na poziomie 30 000 zł,
- ✓ podwyższenie kwoty rocznych dochodów, które może uzyskać pełnoletnie (do ukończenia 25. roku życia) uczące się dziecko, warunkujące możliwość skorzystania przez rodzica z preferencyjnego opodatkowania dochodów osoby samotnie wychowującej dzieci, ze zwolnienia w ramach tzw. ulgi dla rodzin 4+, jak również z podatkowej ulgi na dzieci (ulgi prorodzinnej). W stosunku do 2021 r. kwota ta wzrasta z 3 089 zł do równowartości dwunastokrotności renty socjalnej według stanu na grudzień roku podatkowego (w 2022 r. do 16 061,28 zł). Istotne jest także to, że wraz ze wzrostem/waloryzacją kwoty renty socjalnej limit ten rokrocznie również będzie wzrastał.

Ad. 2.

Zgodnie z przepisami ustawy PIT⁵ renta, w tym renta rodzinna, stanowi źródło przychodu podlegające opodatkowaniu według obowiązującej skali podatkowej.

Zwolnienie z opodatkowania rent nie znajduje „systemowego” uzasadnienia, bowiem stosownie do postanowień ustawy PIT⁶, składki – określone w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – zapłacone w roku podatkowym bezpośrednio na własne ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe podatnika oraz osób z nim współpracujących, albo potrącone w roku podatkowym przez płatnika ze środków podatnika, podlegają odliczeniu od dochodu, który stanowi podstawę opodatkowania podatkiem od osób fizycznych.

Skoro kwoty składek na ubezpieczenia społeczne obniżały podstawę opodatkowania, uzasadnionym i sprawiedliwym jest, aby opodatkowaniu podlegały świadczenia, które są następstwem tych składek, czyli m.in. renty.

⁵ Art. 10 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 12 ust. 7 ustawy PIT.

⁶ Art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy PIT.

Dodatkowo należy także podkreślić, że wobec wspomnianej w pierwszej części odpowiedzi na petycję zmianie polegającej na likwidacji obowiązku doliczania rent małoletnich dzieci do dochodów rodzica, renty te będą korzystały z własnej kwoty wolnej. Oznacza to, że renta do kwoty 2500 zł miesięcznie nie będzie podlegała opodatkowaniu. Ponadto projekt ustawy przewiduje, że od rent tych nie będzie pobierana składka na ubezpieczenie zdrowotne.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Finansów nie są planowane obecnie prace legislacyjne mające na celu zwolnienie z podatku dochodowego rent rodzinnych.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Finansów

Dyrektor

Departamentu Podatków Dochodowych

Jarosław Szatański

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/